

Pratarmė

Šiame žurnalo numeryje aptariamos poskyrybinės tėvystės, vienišų motinų, auginančių vaikus, tarpgeneracinės paramos modelių, pakartotinių santuokų kūrimo, prekariato ir performanso meno problemos.

Straipsnyje „Išsiskyrę vyrai ir poskyrybinės tėvystės modeliai“ Artūras Tereškinas ir Aušra Maslauskaitė analizuoja biografinius interviu su išsiskyrusiais vyrais ir išryškina tris poskyrybinės – naujosios, ekonominės ir nedalyvaujančiosios – tėvystės modelius. Autoriai parodo, kad tėvystės modeliai susiję su tėčių socialine padėtimi: dauguma naujosios ir ekonominės tėvystės grupės vyrų priklausė vidurinei klasei ir turėjo aukštąjį išsilavinimą, o nedalyvaujančiajai tėvystei atstovaujantys vyrai buvo menkiausiai išsilavinę ir užėmė žemą socialinę padėtį. Straipsnyje taip pat atskleista, kad daugeliu atvejų tėčių ištraukimą į vaikų priežiūrą lemia ne tik teisiniai sprendimai, bet ir glaudus išsiskyrusių tėvų bendradarbiavimas.

Straipsnyje „Vienos vaikus auginančios motinos ir tarpgeneracinės paramos modeliai Lietuvoje“ išryškinama šios paramos svarba vienišų motinų šeimoms po skyrybų ar partnerystės nutraukimo. Deimantės Kuconytės-Būdelienės teigimu, tarpgeneracinė parama skatina vienišas motinas aktyviau dalyvauti darbo rinkoje ir užtikrinti pastovias pajamas šeimai.

Ernestos Platūkytės straipsnis skirtas pakartotinių santuokų kūrimo tendencijų XX a. istorinei apžvalgai. Naudodamasi teisine santuokų ir ištuokų registracijos tvarka, galiojusia mūsų šalyje XX a. pradžioje, ir kitais prieinamais demografiniais duomenimis autorė teigia, kad skyrybos išlieka kaip svarbi Lietuvos sovietinio palikimo dalis, veikianti ir šiuolaikinių asmenų pasirinkimus.

Ievos Dryžaitės straipsnyje „Prekariatas: vienos klasės požymių visuma ar visus persmelkianti patirtis?“ siekiama atsakyti į klausimą, ar modernioje visuomenėje galime kalbėti apie naująją klasę – prekariatą – ir išskirti šiai žmonių grupei būdingą požymių visumą, ar vis dėlto reikėtų diskutuoti dėl prekariteto – būsenos ir patirties, persmelkiančios visą modernią visuomenę. Autorės teigimu, prekariatas yra neatsiejamas nuo globalios ekonomikos ir migracijos procesų, todėl turėtų būti tyrinėjamas gilinantis į dvigubas

rinkas, globalius politinius ir ekonominius sprendimus, integracijos programas ir kitus prekarizaciją skatinančius procesus.

Paskutiniame šio numerio straipsnyje „Performanso meno laukas: konceptualizavimo nesklaidumai“ Renida Baltrušaitytė aptaria performanso, performatyvumo ir performanso meno sąvokų konceptualizavimo skirtumus ir panašumus, jų vartojimo ypatybes. Naudodamasi pilotiniu tyrimu, atliktu su performansų kūrėjais, autorė atskleidžia preliminarias konceptualių nesutarimų priežastis ir pasekmes.

Artūras Tereškinas
Vyriausiasis redaktorius